

זה קורה אחת לשנה בפרים חודש כסלו. מהאגו שבויטנאם ומקטמנדו שבנפאל, מפראג שבצ'כיה וממינכן שבגרמניה, מניירובי שבקניה האפריקנית ומפרו שבצ'ילה הדרום-אמריקנית, מלרנקה שבקפריסין, משטוקהולם שבשבדיה, וגם מאבר שבע ומקריית שמונה בישראל – אלפי אלפי חסידים, על לבושם ומגעוניהם המסורתיים, דוחפים את עגלות מזוודותיהם בבתי הנתיבות השונים הפזורים על פני הגלובוס, כשפני הכל מועדות אל ניו-יורק.

מ'פארט צום רבי'ן, מרחפת לה בראש המחשבה שאינה מרפה ולו לרגע קט. "נוסעים אל רבי" – בורקות עיניהם בחרוזה חסידית מוזכרת, שזו לא יבין ולא יעמוד על סודה. הם עשו זאת גם השנה, במהלך השבוע החולף, זו הפעם ה-34, אחרי שבשנה שעברה נבצר מהם להכנס בשל מגפת הקורונה.

הרב יוסף יצחק אהרונוב בשיתוף 'המודיע'

כינוס השלוחים העולמי של חסידי חב"ד, הוא ארוע רב רושם המתקיים פעם בשנה בשכונת קראון-הייטס שבניו יורק, סמוך לנראה לתל תלפיות – המקום בו חי ופעל כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ז"ע עשרות בשנים, ממנו הודרך וניוט את רבבות חסידיו ותלמידיו כשהוא מרום אותם טפח וטפחיים מעל הקרקע ויוצק עליהם ממעיניו הטהור, שירות קודש ומאמרי חסידות שחמימותם וליהם לא נטו עד היום.

אחת לשנה מתקבצים המה באלפיהם, כ"ר, מכל קצוות תבל, מביטים זה בביניו של זה ומתוך אחוות חסידים שאין לה אח ורע, גודשים הם את אסמיהם באוצרות פז ומטענים את נשמותיהם באוויר פסגות מווקק ספוג בניחות חסידי יוקד, המורעף לכפיהם בניביות במהלך ימי הכינוס, מפי חסידים מסולאים ומשפיעים עובדי ה', המסבים גם המה בכינוס לשם שמים זה.

למשך מספר ימים מתנתקים המה מסביבתם הטבעית, בה הם שוהים ופועלים כל ימות השנה, עוקרים את עצמם איש איש מקהילתו החמה, ונודדים למרחקים לשהיה מרוממת בצוותא חדא עם שלוחים כדוגמתם, הממלאת את המאגריהם במצבורי כוח ובאנרגיות אשר ילוו אותם כל השנה, עד למפגש הבא וחזור חלילה.

מהו סודם של אותם שליחים נאמנים המוסרים נפשם בשליחותם להרבות תורה ויהדות? מהו הכוח המניע שדוחף אותם להקים אימפריות כה מפוארות של אידישקייט, הסתחפות אחריהם המוני תועים ורחוקים ומקרבים אותם לדבר ה' מנין הן העצמות הנפש לוותר על הפרטיות ולהעמיד את עצמם כליל לרשות אחרים? לקראת המראתם לארצות הברית השבוע להשתתף בכינוס השלוחים, יצאנו לבירת הפצת היהדות בארץ הקודש – אל כפר חב"ד, שם פגשנו את הרב יוסף יצחק אהרונוב שליט"א, מי שעומד בראש אגודת חסידי חב"ד בישראל, צעירי אגודת חב"ד ורשת החינוך של חב"ד אהלי יוסף יצחק, אשר ניאות לפנות לנו מזמנו ולשתפנו בפרק המופלא של השליחות.

יחד עמו, כשהם על המזוודות ורגעים לפני טיסתם, נכחו במפגש המרתק הרב אריאל למברג, מזכ"ל אגודת חסידי חב"ד, הרב נפתלי ליפסקר, מנהל אגף הסניפים בצעירי אגודת חב"ד והרב ישראל אשכנזי, מנהל 'מבצע תורה' בצאנ"ח, שהרחיבו גם הם מזווית ראייתם אודות השלוחים ומשלחם, כמו גם על יתר הפעילות של חב"ד, אשר

כולה לדבריהם מקשה אחת של שליחות והפצת היהדות.

מפיצים יהדות בכל העולם

חב"ד כמו בחב"ד, התאספות מעין זו, גם אם מדובר בהכנת כתבה לעיתון, היא התועדות חסידית לכל דבר וענין. על אחת כמה וכמה כאשר התאריך הוא כ' חשון, יום הולדתו של אדמו"ר הרשב"י ז"ע, אשר הפציע אורו לפני 161 שנה בשנת תרכ"א בליובאוויטש ברוסיה. בקבוקי המשקה נשלפים אפוא, והלכבות מאחלים זה לזה ל'חיים ולברכה', בהברה חסידית חמימה ואוטנטית.

תמונת השלוחים המסורתית למרגלות בנין 770 בקראון הייטס שבברוקלין, המתנוססת בחדר ומנציחה את אלפי החסידים שמתלכדים להם כאחד מכל קצוות תבל, מעלה כמאליה את שאלת מספרם בלעה"ר של השלוחים כיום, בהשוואה לימי עבר.

המדובר הוא על כ-6 אלף שלוחים ויותר מכל העולם, אשר הכפילו את עצמם פי ארבעה בקירוב, מלפני 30 שנה. אך המספר המרשים והנעלם בסך הכל, הוא מנינם של השלוחים המגיעים מארץ ישראל, שהוא למעשה מספר השלוחים הגדול ביותר מדינה אחת, העומד כיום על יותר מאלף, כ"ר. אם משווים את מספר השלוחים בארץ ישראל בין כיום לכינוס הגדול הראשון בתשמ"ח, המכפלה עומדת על יותר מעשר, כאשר באותם ימי בראשית, בכל הארץ היו פחות ממאה.

אבל העיסוק במספרים הוא מיותר וחסר תוחלת, מסביר הרב אהרונוב. יש צורך להתבונן במה שעומד מאחורי המספר העצום הזה של השלוחים. הרבה דברים עומדים שם, אך היסוד והשורש להכל הוא אחד ויחיד – המשלה, הוא ניהו כ"ק מן אדמו"ר הרמ"מ מליובאוויטש ז"ע, אשר למרות כי חלפו כ"ח שנה מהסתלקותו הטמירה לשמי רום, עדיין עומד הוא על גבם ומשפיע בעדם כוחות למלא את שליחותם נאמנה, מתוך התמסרות והתבטלות לרצון צדיק.

הארגון הראשון שהקים כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זצוק"ל עם תחילת הנהגתו, היה צעירי אגודת חב"ד בארה"ק, שלימים נקרא הרב אהרונוב לעמוד בראשו ולנהל, משימה אותה הוא מבצע בהצלחה ומתוך סיעתא דשמיא מופלאה, עד עצם היום הזה.

לתהייתנו, אך יהודים שאינם בדיוק עונים להגדרה 'צעירים', מנהלים את 'צעירי חב"ד', משתמש הרב אהרונוב בביטוי שטבע הרבי זצ"ל, לפיו "אין מסתכלים בפספורט", דהיינו שהגיל אינו הקובע כי אם הרוח והנמרצות, מה שאכן מאפיין את האישים שלפנינו. 'צעירי אגודת חב"ד' משמש כארגון העל לכל פעילות החוץ של תנועת חב"ד, הכוללת בין היתר את הנחלת

**מוסרים
נפשם
בשליחותם**

את האור הכי רחוק ששייך, באמצעות שליחי הנאמנים הפזורים בכל קצוות תבל, העושים את מלאכתם נאמנה כרצון משלהם במסירות אין קץ, בקרבם עוד ועוד יהודים לאביהם שבשמים ולהטעימם מנופת צוף וכל טעם של דבר החסידות.

“השליחות לפני הכל”

אנו מנסים להבין בתמציתיות מהו תפקידו של השליח, ואיך הוא מסביר שרובם ככולם כל כך מצליחים במשימתם, בהקמת בתי חב"ד לתפארת, אפילו במקומות נידחים ממש.

במענה לשאלתנו אנו מתוודעים לשליח הרבי זי"ע בארגנטינה, הרב צבי יחיאל גרינבלאט הי"ו, המנהל כיום למופת את רשת מוסדות חב"ד, ישיבות, בתי ספר, גנים ובתי חב"ד בבירה בואנוס איירס וביתר ערי השדה של ארגנטינה.

ר' צבי היה ממקורביו של הגאון החסיד רבי יואל קאהן זצ"ל, שהסתלק לבית עולמו לאחרונה. בטרם צאתו לשליחות בארגנטינה, ביקש לשמוע מפיו הדרכה לקראת משימתו החשובה. נענה לעומתו רבי יואל במילים ספורות: “מוסד השליחות הינו לפני הכל”.

וביאר את דבריו, שכל אדם בכל תפקיד שהוא, גם אם הוא אכן ממלא אותו נאמנה באמת ובתמים, ישנם ימים שלא עולה בידו לעמוד במשימתו, כגון אם הוא אינו חש בטוב או כל סיבה שלא תהיה. השליח לעומתו, עליו לדעת כי הוא אינו העיקר כי אם האמצעי. מוסד השליחות הוא העיקר, והשליח הוא רק ידית ההפעלה. ואותו מוסד, אם כן, פועל ביום ובלילה, בימי חול כבשבתות ובמועדים, ושום תירוץ שבעולם אינו יכול להשכיחו ולו לרגע קט. אין זה משנה אם השליח יש כסף ואמצעים, או אם יש לו מצב רוח וכדומה. “המוסד תמיד לפני הכל”...

המושג ‘שליח’ כשמו, מבטא את שורש ומהות התפקיד שנוטלים על עצמם אלפי השלוחים. הרבי זי"ע שלח שליחים ולא שכירים, ומאחר ו‘שלוחו של אדם כמותו’, הרי הם ממלאים כביכול את מקומו של הרבי במקום אליו נשלחו, ועליהם להביט על האידישקייט באותו מבט בו הרבי היה מביט על כך ולמסור את הנפש עבור יהודים, בדיקו כפי שהרבי היה מוסר את נפשו עליהם יומם ולילה לא ישובו.

הרבי זי"ע לא חיפש ‘פעילי יהדות’ במקומות הנודחים אליהם שלח את שליחיו. הוא תבע מהם להיות בטל ומבוטל לרצון ה' ולהביא את אור האלוקות למקום בו הם פועלים. ובמילים אחרות – להביא את הרבי לשם.

עבדא קמיה מויה – הרב אהרונב בעצירתו לפני הו"ק הרבי זי"ע

וביאר כ"ק הרמ"מ מליובאוויטש זי"ע, שהיו שני שלבים בגילוייה של תורת החסידות. השלב הראשון היה בימות הבעל שם טוב, וכפי שהגדיר זאת הרה"ק ר"פ מקוריץ זי"ע, והוא נועד להציל את בן המלך כפשוטו, לגאול את נפשות ישראל ולרוממן מדרגת צוק העתים בו היו שריות כדורות האחרונים. השלב השני היה כהכנה לגאולה העתידה, להטעימן מזמן של לעתיד לבוא בבחינת ‘טועמיה חיים זכר’ כבר מערב שבת, כדי שכן המלך ירגיש טוב יותר ומווכן יותר בהיכלא דמלאכא. זו היתה שיטתו של אדמו"ר הזקן בהפצת החסידות ובהנחלתה על פני ארץ, ועל כך אמר לו המגיד, שכיון שכבר התחיל בכך שישיך. בכל דור ודור נעשתה התפשטות זו רחבה יותר, עד לדור האחרון של כ"ק אדמו"ר הרמ"מ זי"ע, אשר הפיץ

הרב אהרונב על רקע המחסן המרכזי ובו רבבות מוצרי יהדות המוצפים מכאן למאות בתי חב"ד בארץ ובעולם

מורשת ישראל, הפצת משנת חסידות חב"ד, הגשת עזרה וסיוע לנוקעים, עידוד משפחות נפגעי טרור ועוד. הארגון פורש למעשה את חסותו על יותר מאלף השלוחים החיים בארץ ועל מעגלי מתנדביהם, על כ-7000 בתי חב"ד מאילת ועד מטולה, כאשר הרב אהרונב מנצח על כל הפעילות בכשרון ובחן.

“אין לזה תקדים בעולם, שאדם קם יום אחד ומחליט לעזוב הכל יחד עם בני משפחתו ולנסוע למקום מרוחק וזר, כדי להפיץ שם יהדות ולקרב יהודים לאביהם שבשמים”, אומר הרב אהרונב. “יציאה כזו, היא לא לשנה ולא לשנתיים. היא לכל החיים. הוא צריך לפתוח שם בית כנסת ולהקים גן לילדיו וילדי הקהילה, ואחר כך חיידר ובית ספר. זוהי שליחות במובנה הפיזי...”

טועמיה חיים זכו

החסידים הקולחים בשטף מרחיקים אל ימי ראשית תנועת החסידות, למשל שסיפר הרה"ק רבי פינחס מקוריץ זי"ע, כשנתקל פעם בך של ספר חסידות המתגולל ברחוב. “היו היה בן מלך שחלה ונטה למות. ביקש המלך המדאג ארוכה למחלת בנו, וקיבל עצה לשחוק את האבן היקרה המונחת בראש כתר, ולמהול את האבקה שתתקבל במים ולזרף מהם מספר טיפות אל פי החולה. כמובן שהמלך באהבתו לבנו, אינו משגיח ביקרה של האבן ובמים בהם מעורבת האבקה שהולכים לאבדון, העיקר שתגיע טיפה אחת לפי הבן ויוכל לעמוד על רגליו”.

כך היא בדיקו תורת החסידות, ביאר הרה"ק מקוריץ. היא כמו האבן שבכתרי המלך, וגם אם מוצאים אותה מתגוללת ברחוב, סופה להגיע למוחם ולליבם של בני מלכו של עולם, להגביהם ולרוממם ולהביא להם ארוכה מחוליו והבלי העולם החומרי.

עיקר שיטתה של חב"ד בהפצת המעיינות הוצה, מגולמת בשיחה קצרה שניהל כ"ק אדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מלאדי זי"ע בעת שבתו בבית האסורים, עם אור שבעת הימים מרנא הבעל שם טוב הק' זי"ע ותלמידו, המגיד ממעזריטש זי"ע, אשר באו לבקר בו בתא כלאו “בהק”ץ”, כפי שמספרת המסורת החסידית.

שאל בעל התניא את אורחיו שמעולם העלין, האם כליאתו אינה רמו משמים לכך שאינו נוהג כשורה בדרכו ובשיטתו, שכן כידוע, כל דבר שמתרחש בעולם הזה, אות וסימן הוא למתרחש בעולמות העליונים, ואם התגלגל הוא לכלא, בוודאי שארץ איזשהו קטנון עליו בשמים, כך שיתכן שדרכו אינה רצויה. נענה המגיד לעומתו ואמר: “כיון שהתחלת בכך תמשך”.

אלפי שלוחי חב"ד מכל רחבי תבל שוהים בימים אלו ב'כינוס השלוחים העולמי', סמוך ונראה לבית מדרשו של כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע בקראון הייטס שבניו יורק. הכינוס העוצמתי הזה, הזוכה לתהודה רבה ויוצר קידוש שם שמים, מעורר מחשבות לא מעטות אודות משתתפיו. מהו סודם של אותם שלוחים נאמנים המוסרים נפשם בשליחותם לתורה ויהדות? מהו הכוח המניע שדוחף אותם להקים אימפריות כה מפוארות של אידישקייט, הסוחפות אחריהן המוני תועים ורחוקים כשהם מקרבים אותם לדבר ה'?. מנין הן תעצומות הנפש לוותר על הפרטיות ולהעמיד את עצמם כליל לרשות אחרים?. הרב יוסף יצחק אהרונב שליט"א, יו"ר אגודת הסידי חב"ד בישראל וצעירי אגודת חב"ד, המנצח על יותר מאלף שלוחים כ"י בארה"ק, הולק את מבטו ותובנותיו על מפעל השליחות' בשיחה מרתקת עם סופר 'המודיע'

הרב אהרונוב (במרכז) לצד אחיו השלוחים שיחי'

כיצד, לאחר שאכלו ושתי עמדו לברכו, אמר להם וכי משלי אכלתם – משל אלקי עולם אכלתם, הודו ושבתו וברכו למי שאמר והיה העולם... ומסוין הרבי ז"ע בלשונו, שעבודת אברהם אבינו היתה "שגם הוולת יכרזו"...

אך ישנו סיפור מופלא בשולי אותו מאמר, המשתלב היטב בהגדרת השליחות והתביעה העצמית להרכות אלוקות בעולם. סיפר הרב משה גרוניר ז"ל, ממקורביו ונאמניו של הרבי, שהיה גם אחיו של מוכרי הרבי, הרב יהודה לייב גרוניר ז"ל, כי בליל י' שבט תשי"א, לילה לפני התחלת הנהגתו של הרבי ואמירת מאמרו הנ"ל, קרא לו הרבי וביקש ממנו לסייע לו להשיג בטלפון רופא מסוים, בעודו מכין את המאמר מתוך הספרים הרבים שהיו פתוחים על השולחן שלפניו.

ישב ר' משה זמן ממושך על הטלפון באישון לילה, עד שהשיג את הרופא שהיה באמצע השיחה. נטל הרבי את האפרנסת וביקשו כי ייצא עמו לבית רפואה מסוים, כדי לעזור ליהודי שהיה מאושפז שם. כשסיים את השיחה לבש הרבי את מעילו ויצא לבדו אל הרחוב הקר והשומם. עד שהתעשת ר' משה ויצא לחפש אחר הרבי, הבחין כי הוא כבר הספיק לעלות על הסאבווי ולנסות לאי שם בניירורק, כדי לעזור לאותו יהודי.

במאמר הארוך שאמר למחרת, הזכיר הרבי ז"ע את כל שושלת האדמו"רים לבית חב"ד וסיפר על כל אחי מהם התעסקות כלשהי בלקרב נשמות ישראל. את סיפורו הוא, אותו קיים הרבי בעיצומו של הכנת המאמר, השלים ר' משה גרוניר ז"ל בעדותו המפעימה אותה סיפר לימים.

השתלשלות השליחות

סיפור השליחות בחב"ד, מתחיל למעשה בדורות קדם, אצל אדמו"ר הזקן מייסד חסידות חב"ד, והאדמו"רים שבאו אחריו בקודש, ששלחו את אנשיהם שנקראו בשם שד"ר (– שלוחא דרבנן), אשר הסתובבו בעיירות והפיחו רוח של חיות ואמונה ביהודים.

בתקופת אדמו"ר הרשב"י, אחר המהפכה הקומוניסטית בשנות תרע"ו, החלה תקופה חדשה של שליחות שנשאה בחובה מסירות נפש בפועל. הרשב"י שלח שלוחים לכל עיירות ישראל במדינות ברית המועצות – ברוסיה, גרוזיה ובוכרה, להקים מקוואות וחדרים.

משימה נשענה זו התחזקה על ידי בנו וממלא מקומו, אדמו"ר הריי"צ ז"ע, שאף נאסר בעקבות כך. הוא הניח את התשתית של השליחות בכל היבשות, כולל אמריקה, אפריקה ואוסטרליה.

השליח הראשון שיצא בשליחות הרבי הרמ"מ ז"ע, היה הרב מיכאל ליפסקר ז"ל. במכתב שנכתב על ידי הרבי בכ' בשבט תש"י, עשרה ימים לאחר הסתלקות הרבי הריי"צ ב"י שבט, כותב לו הרבי, שלפני ההסתלקות דיבר עמו אדמו"ר הריי"צ על הצורך לפעול לחיזוק היהדות והחינוך היהודי במרוקו, וביקש לשלוח לטע את הרב

ככל יהודי קיים ניצוץ – צריך רק להבעירו

כשעוסקים בקירוב יהודים לאביהם שבשמים, לתורת החסידות יש ערך רב, כמוכן, באופן שהיא מבוארת כראוי למי שעולם מושגיו שונה מחסיד שהתחנך כך מינקותו. הניסיון העשיר שיש למי שעוסקים במלאכת קודש זו, מלמד כי רבים מאוד התעוררו בעקבות שיעור בחסידות, או רעיון חסידי ששמעו והפנימו, וכך נטלה דרכם אל המקורות.

השאלה המתבקשת היא, כיצד באמת מי שכל כך מנותק וכל כך מרוחק, יתחבר דווקא באמצעות הורב העמוק והנסתר יותר של התורה. ההיגיון הרי אומר ההיפך, וגם אם מפשיטים את מושגי תורת החסידות, הדרך נגשית לרב אהרונוב ושאלתו האם יש כאן מוהל. התברר הרב אהרונוב דוחה על אתר את השאלה, ונזכר בסיפור לו היה עד בתקופת שליחותו לרוסיה בשנת תנש"א והתעסקותו בפריית ספרית חב"ד מידי הממשלה.

באותם ימי דמדומים של ברית המועצות, היו מגיעים מידי יום יהודים לבית הכנסת ומבקשים להיכנס כבריתו של אברהם אבינו ע"ה, אחרי שנים ארוכות של ניתוק מהמורשת היהודית, במהלכן אסרה הממשלה הקומוניסטית על קיום חיי חת.

באחד הימים הגיעו לבית הכנסת במסקבה זוג יהודים באים בימים, ועל זרועות הקשישה עולל רך לימים. הם נגשו לרב אהרונוב ושאלתו האם יש כאן מוהל. התברר כי לבתה של האשה נולד בן, והם באו להתעניין אודות אפשרות של עריכת ברית מילה.

לאחר שהילד הוכנס כדת וכדין כבריתו של אע"ה, פרצה היהודייה המבוגרת בבכי של התרגשות, ותוך כדי התייפחות, הוציאה מארנק שטר של מאה רובל, והגישה לרב אהרונוב שהבין לתומו כי היא מעוניינת לתת שכר עבור המוהל. דחה הרב אהרונוב את נתינתה בנימוס, ואמר כי אין בכך צורך.

כשראתה כי הוא דוחה אותה, פרצה שוב בבכי ובתוך דמעוניה סיפרה לרב אהרונוב, כי זו הפעם הראשונה שהיא נמצאת בבית כנסת מזה 65 שנה. הפעם האחרונה שהיא ביקרה בבית כנסת היתה בהיותה ילדה קטנה כבת 7, והיא זוכרת כי כברית מילה שנערך לאחיה, נתן אביה מעות קדימה לשכר לימוד עבור הרך הנימול, כנהוג בליובאוויטש ובמקומות נוספים. על כך היא לא מבינה מדוע מסרב הרב לקיים את המנהג ולקחת הימנה את הכסף.

מקרה זה לימד אותי כי לעולם אי אפשר לדעת עד כמה רב כוחו של הניצוץ הקדוש הטמון בלב של כל יהודי, אומר הרב אהרונוב. "הרי אשה זו, כפי שהיא העידה על עצמה, היתה מנותקת כליל משך קרוב לשבעים שנה. היא לא ראתה בית כנסת ולא שמעה על יידישקייט, ובכל זאת, כאשר הניצוץ שבקורבה הובעו אחרי שנים רבות – בביקורה הבא בבית כנסת ברית המילה של נכדה, היא הבינה כי עליה לעשות בריוק כפי שראתה אצל אביה, עד כדי כך שהיא פרצה בבכי כשסרבתי לקבל מידיה את השטר".

מסוין הרב אהרונוב: "התהליך הזה אינו דבר שמובן על פי היגיון. זהו רגש יהודי עמוק ונעלם אשר כוח שמימי מעורר אותו בשלב מסוים בחיים. הניצוץ הכבוי והחבוי מתלקח בפתע פתאום ללא הודעה מוקדמת והופך לשלהבת יוקרת הממיימת את כל מסכי הגשם והחומר שהסתירו את הגשמה היהודית.

זהו גם הכוח של שיעור בחסידות. זה לא תהליך שמוסבר על פי שכל והיגיון. זהו כוח טמיר ונשגב הטמון בפנימיות התורה, שיש בו כדי לעורר את האנשים הרחוקים ביותר, וכפי שאנו עדים לאינספור סיפורים כאלה של יהודים שהיו אזוקים כבבלי טומאה וסיאוב, דווקא ממעמקי שאול, ליבם ניצת פתאום במהלך שיעור בו השתתפו, מסכם הרב אהרונוב.

לקרב כל יהודי

אי אפשר שלא להתפעל מהמבט הכהיר והרוחני, בו רואים הרב אהרונוב יתח אנשי שיתנו את נושא השליחות וכל נושא שהוא. אינו מנסים לנוח את השיחה כראיון עיתונאי, ומנסים לגעת כדרכנו בהיסטוריה של השליחות ובפסים היותר 'סיפוריים' שלה, אבל שוב ושוב הנושא

מתעלה לרוב גבוה יותר, והתשובות שמתקבלות מספרות את הפן העמוק יותר של הדברים. לבית ברירה או נכניעים... או מנסים לשאול מי היה השליח הראשון, ומקבלים לבטוף את התשובה שתבוא להלן בהמשך, אך באופן ספונטני, או במושכל ראשון, התשובה המתקבלת היא – אברהם אבינו ע"ה, כאשר הוא תומך את יתדותיו במאמר הראשון שנשא הרבי ז"ע ביום תחילת הנהגתו, הנודע בשם "באתי לגני".

במאמר מרחיב הוא אודות ההבדל בין עבודתו של התנא הק' רבי עקיבא, שחיפש והשתוקק למסור נפשו וכמו שאמר לתלמידיו "מתי יבוא לידי ואקיימו", לבין אברהם אבינו, שמסירות נפשו היתה כ"בדרך אגב", ועיקר עבודתו היתה כמו שאמרו חז"ל (סוטה י ע"א): "ויקרא שם בשם ה' קל עולם, אמר ריש לקיש אל תיקרי ויקרא אלא ויקרי, מלמד שהקריא אברהם אבינו לשמו של הקדוש ברוך הוא בפה כל עובר וש.

העיסוק במספרים הוא מיותר וחסר תוחלת, מסביר הרב אהרונוב. יש צורך להתכונן במה שעומד מאחורי המספר העצום הזה של השלוחים. הרבה דברים עומדים שם, אך היסוד והשורש להכל הוא אחד ויחיד – המשלח, הוא ניהו כ"ק מן אדמו"ר הרמ"מ מליובאוויטש ז"ע, אשר למרות כי חלפו כ"ח שנה מהסתלקותו הטמירה לשמי רום, עדיין עומד הוא על גבם ומשפיע בעדם כוחות למלא את שליחותם נאמנה, מתוך התמסרות והתבטלות לרצון צדיק

כינוס השלוחים העולמי ב-770 (צילום: שימי קוטנר)

כינוס שלוחי הרבי זי"ע בארצו הקדושה

זוהי בדיוק התמצית של השליחות. לשליח אין שום ענין אישי במקום אליו הוא נשלח, והוא היה עושה את אותו תפקיד, באורגוואי כבנו יורק וכבכל מקום אחר. מי שהיה לו ענין באורגוואי דווקא הוא הרבי — המשלה, ומכותו ובשליחותו בלבד הוא פועל.

בדיוק מסיבה זו, בפעילות המבצעים' שיום הרבי זי"ע, כמו מבצע תפילין ומבצע מזוזה או מצות הקהל וכו' ספר תורה, ישנה רשימה מגוונת למדי, אך היא מצומצמת לדברים שקבע האדמו"ר הרמ"מ בלבד. משום שלא מדובר באוסף רעיונות אקראי, כי אם במחשבת צדיק עמוקה מני עומק, שלעולם לא ניתן לאנשים כערכנו להשיגה, ומה שהוא קבע בווך שכלו ובענין דעתו, הוא מה שיהיה.

כולם שלוחים

אחרי שאנו שומעים על החשיבות המיוחדת שרחש הרבי זי"ע לענין השליחות, השאלה הנשאלת היא, מדוע לא כל חסידי ליובאוויטש נעשים שלוחים? הכיצד ישנם אלפים ורבבות שכמו נותרו מאחור, במקומותיהם ובמושבותיהם ולא הצטרפו למשפחת השלוחים?

והתשובה מגיעה מנייה ובינה: כולם הם שלוחים. אין מישהו שהוא לא שליח, ובמבט רחב יותר, אין יהודי שהוא אינו שליח.

אנו מופנים לשיחת קודש שנושא הרבי זי"ע בפרשתנו — בשבת קודש פרשת חיי שרה תשנ"ב, לרגל כינוס השלוחים העולמי שהתקיים באותם ימים, בה אמר כי תפקיד השליחות מוטל על כל יהודי בדרונו: "בכ"ף זה ניתוסף בדרונו זה במיוחד — אשר בו נוסף הירוש' בענין השליחות, שכבוד קדושת מורי והמוי אדמו"ר נישא דורנו מינה כל אחד ואחד מהדור להיות השליח שלו בהפצת התורה והיהדות ובהפצת המעיינות הוצה, עד להבאת הנאציה האמיתית והשלמות... ודיות שודי העבודה בזמן הזה, הרי מוכן שזה

אלא שאותו מבט הוא כאמור שטחי, שכן אם שואלים רב של קהילה על האופי של קהילתו או על תוכניותיו לעתיד, כל אחד יספק את האג'נדה האישית שלו בהתאם לתפיסת עולמו. שונה הוא הדבר בתכלית אצל שליחיו של הרבי. גם להם יש אמנם שאיפות ותוכניות וסדר יום משלהם, אבל הם בטלים ומבוטלים למשלחם.

כמהמשה לכך, אנו שומעים את סיפורו המפעים והמלא מוסר השכל, של הרב אליעזר שם טוב הי"ד, שליח הרבי למונטווידאו, בירת אורוגוואי. בראשית דרכו הוא התקשה בהקמת המוסדות, והיה זקוק לנדיב שיכסה את עלויות העתק. אחד מדייריו יעץ לו לפנות לאיל הון מסוים שידוע היה בתרומותיו הנדיבות לחב"ד, אך הבעיה היתה שהלה נהג לתת תרומות לחבלי ארץ מסוימים, שדרום אמריקה לא היתה כלולה ביניהם.

עם זאת, הרב שם טוב לא התייאש ושיגר פניה מכובדת לאותו גביר, בה שטח לפניו את בקשתו המפורטת ואת סך העלויות שהוא זקוק לו. כצפוי, מזכירו של הגביר התקשר אליו כעבור מספר ימים וענה לו את השובתו: "מה לי ולאורוגוואי". ביקש הרב שם טוב למסור לגביר את המילים הבאות: "זמה לי ולאורוגוואי". התשובה הניצחת כבשה את לבו של הגביר, והמוסדות קמו וגם ניצבו לשם ולתפארת.

ליפקר. הוא הגיע למקנס שבמרוקו בחודש אייר תש"י, ומיד החל בפעילות כאשר פתח שם ישיבה, בסיוע הרב רפאל ברוך טולדינו.

כמה חודשים מאוחר יותר שלח הרבי זי"ע לעיר קובלנקה שבמרוקו את הרב שלמה מטוסוב ז"ל, שלמעשה היה הראשון שנשלח ישירות על ידי הרבי עצמו. בהמשך שלח שלוחים נוספים למרוקו וכן למדינות נוספות בצפון אפריקה. בשנים הבאות הרחיב הרבי את השליחות לעוד מדינות. תחילה שלח לבאנוס איירס בשנת תשט"ז את הרב דובער ביימגרטן ז"ל. בשנת תשי"ט שלח למילאנו שבאיטליה את הרב גרשון מענדל גרליק ז"ל, כאשר בעקבותיהם החלו לצאת שלוחים נוספים. עם השנים התרחב עד מאוד מעגל השלוחים, וגם בימינו אנו מצטרפות מנת לעת משפחות נוספות למפעל השליחות ותוקעים יתר ופינה של אידישקייט בנקודה חדשה על פני הגלובוס.

"ומה לי ולאורוגוואי"

במבט שטחי, השליח נראה כמו סוג של רב קהילה. הוא מורה הוראות בהלכה לקהל שואליו, מנהיג את אנשי קהילתו בתפילות בבית הכנסת ובשאר עניני היהדות, עורך חופות ומסדר קידושין, מארגן הלויית, מנהל את המוסדות שהקים וכיוצא בזה.

צינוי הקודש של כ"ק אדמו"ר הר"י זי"ע וחתנו כ"ק אדמו"ר הרמ"מ זי"ע

כרזה בימים אלה בכפר חב"ד לקראת יציאת השלוחים לכינוס בארה"ב

מרכז צעירי אגודת חב"ד בכפר חב"ד

ומקוריות איך וכיצד לעשות זאת, ואלה, כאמור, נמצאות כאן בשפע, עם תוצרת שלא מביישת בהיקפה שום מכון תורני אחר. הפרויקט כולו נעשה בסיוע הרב בן ציון ליפסקר הי"ד מק"ן מרומים.

ויש גם שיעורי תורה במתכונת של פעילות חברתית. חוברות מהודרות או חפיסות קלפים מעוטרים, מגוללים בקצרה ובשפה עכשווית, נושא חולין כלשהו שיש בו כדי לעורר סביבו דיון. המשתתפים מנחמים את המצב מכל צדדיו, וכל אחד מציג את דעתו והתאוריה שלו, ואז עוברים לשלב הבא המופיע בכרטיס או בעמוד שלאחר מכן, ושוב דיון מרתק ומאתגר. רק בשלב השלישי או הרביעי, מוצגת זווית הראיה התורנית, אם זה בנושא המתקשר להלכה, או החסידיית אם זה בנושא הקשור להשקפה, וכך באופן חווייתי טהור, נחשפים הם לעולמה של היהדות או לתורת החסידות.

אמנות צדיקים

מהו הכוח המניע של כל זה? אנו שואלים נפעמים. תשובתו של הרב אהרונבוב נורקת כמאלה לא היסטוס: "רבי", הוא אומר במבט מלא ערגה ונענוע. "מלה של רבי", הוא מוסיף. כשאנו מוונים את מספר השנים שחלפו מאז ג' תמוז תשנ"ד ועד היום, הוא מצביע על מידת "ההתבטלות וההכנעה" – היא ולא אחרת, שגם כיום, אחרי שחלפו קרוב לשלושה עשורים מאז, עדיין היא קיימת במלוא עוצמתה.

כך הוא גם מסביר את המוני החסידים הצעירים, דור שלם שצמח לו במשך כ"ח השנים שחלפו, שאף לא ראו את פניו מעולם, ועם זאת הם חיים את חייהם כאילו נסעו אליו בפועל ממש. "דרך תורתו, אותן לומדים דבר יום ביומו, ההתקשרות היא אמיצה ואיתנה גם לאלה שלא ראוהו". זהו הסוד לדידו. ביטול והכנעה. הם ואין בלתם.

בית מדרשו של הרבי זי"ע בקראון הייטס השבוע (חב"ד אפיפ)

770 – השבוע (חב"ד אפיפ)

בשנים הבאות הרחיב הרבי את השליחות לעוד מדינות. תחילה שלח לבואנוס איירס בשנת תשס"ז את הרב דובער בוימגרסן ז"ל. בשנת תשי"ט שלח למילאנו שבאיטליה את הרב גרשון מענדל גרליק ז"ל, כאשר בעקבותיהם החלו לצאת שלוחים נוספים. עם השנים התרחב עד מאוד מעגל השלוחים, וגם בימינו אנו מצטרפות מעת לעת משפחות נוספות למפעל השליחות ותוקעים יתד ופינה של אידישקייט בנקודה חדשה על פני הגלובוס

שייך לכה"י יהודי, בלי יוצא מן הכלל...

בשיחתו ייחד אמנם הרבי זי"ע מספר משפטים עבור אלה הנושאים בתואר ובתפקיד הישליחי: "ותוספת מיוחדת כזה – בנוגע לאלה אשר זכו, שמתוך עם ישראל נוצר אדם נבחרו להיות שלוחים של נשיא דורנו, שכל עבודתם כפי המעט צינת כולו מוקדשת למילוי שליחותם בהפצת התורה ודיעותיה והפצת המעיינות הוצה, ובהבאת הגאולה".

אמנם גם מי שמסיבות שונות לא נטל את מקל הנדורים ונדד לו לערבות ארץ, בסביבתו בה הוא נמצא ובכל מקום אליו הוא מגיע, הוא יכול לזכות יהודים אחרים במצוות, ולשם כך ייסד הרבי זי"ע את המבצעים, באמצעותם ניתן לזכות יהודים בהנחת תפילין או בלולב, בנתינת צדקה ובהדלקת נרות שבת, וכך לגרום להם להתקרב לאביהם שבשמים.

על אחת כמה וכמה הוא ר"מ או מחנך או נושא משרה תורנית אחרת, בוודאי שגם בכך הוא מפיץ תורה ויהדות, משום שזה עיקר תפקידו, ללמד לאחרים תורת ה' ומצוותיו.

תורה וחסידות לכל יהודי

בהקשר הזה אנו נחשפים למפעל ענק ששמו 'בית ספר ליהדות', המנגיש את כל חלקי התורה לכל יהודי באשר הוא, גם אם לא קרא ולא שנת מעולם. על הפרויקט העצום מנצח בעוז ובגאון הרב ישראל אשכנזי הי"ד, בנו של הגאון החסיד רבי מרדכי שמאל אשכנזי זצ"ל, רבו של כפר חב"ד, המשתף אותנו בפעילות הענפה.

מתוך הבנה כי אדם שלא התחנך על מבועי תורה, מתקשה לתפוס מושגים תורניים ולהבינם לאשורם, ימבצע תורה" של הרב אשכנזי, מתאים למעשה חלקים נבחרים בכל מקצועות התורה, לעולמם של יהודים אלה, המודפסים ברוב פאי והודר, למען יהיו תורה מפוארה בכלי מפואר.

עשרות אברכי משי שוקדים על מלאכתם במכון, וכבר הוציאו תחת ידם כמה מפרשיות התורה הנוגעות ליסודות האמונה, הכוללים את חומש בראשית וחלקים מחומש שמות, בהם מגולל סיפור בריאת העולם, מעשי האבות, גלות ויציאת מצרים ומתן תורה, וכן בהמשך התורה, פרשיות הכוללות מצוות מעשיות.

גם בנביאים, ליקטו הם מקצת נביאים ראשונים, כשהם מוגשים בשפה ברורה השווה לכל נפש, באותיות מאירות עיניים, לצד טבלאות ואיורים המקלים על הבנת הנלמד, מתוך מטרה שכל יהודי שיטול לידו את הספר, ימצא את עצמו נשאל לתוכו.

גם במשניות ובגמרא הוציאו הם מספר יצירות, הכוללות נושאים הלכתיים וממוניים שקל יותר להתחבר אליהם, החופפים יותר לסיטואציות שמתרחשות בחיי היומיום. כאשר גם סוגיות אלה מונגשות בבחירות, בשפה ברורה וקלילה שכל אחד מבין.

אך הפרויקט הענק לא נעצר בכך. תורת החסידות גם היא מקבלת מתיחת פנים התואמת גם את רמתו של חילוני ממוצע, אשר לראשונה בחייו הוא יכול ללמוד כהבנתו מושגים כמו "מציות השם" או "אמונה בהשגחה פרטית", ועוד מאות נושאים השווים לרוב בספרי החסידות, כאשר בכשרון רב – צריך לומר, הם מעובדים לשפת הצעירים הרחוקים שנות אור מעולמה של תורה.

התפיסה העומדת מאחורי הפרויקט היא, שניתן ואפשרי להגיש את התורה לכל מאן דבעי. צריך רק יצירתיות